

የመንገድ ልማት

ይነበብ ይግለጹ 06-13-17

ሀገራዊ የኢኮኖሚ ልማትና አድገትን እውን ከሚያደርጉት ጉዳዮች ውስጥ አንዱ የዘመናዊ መንገድ ስራ በሁሉም የሀገሪቱ ክልሎች ውስጥ እንዲስፋፋ ማድረግ ነው። በዚህ ረገድ በሀገራችን ከዚህ ቀደም ባልነበረ ሁኔታ በከተማም በገጠርም የመንገድ ስራ ተስፋፍቶአል። አዲስ አበባም ሆነች ክልሎች ደረጃቸውን የጠበቁ፣ ለኢኮኖሚው እድገትና መሳለጥ፣ ለልማቱም መቀላጠፍ አመቺ የሆኑ የዘመናዊ መንገዶች ባለቤት ሆነዋል።

የንግድ ልውውጥ ለማድረግ፣ ኢንቨስትመንትን ለማሳደግና ለማስፋፋት የአርሶ አደሩን ምርቶች በፈጣን ሁኔታ ለተጠቃሚው ለማቅረብ፣ በየክልሎቹ ያሉ ፋብሪካዎችን ምርቶች ወደከተሞች ለማዳረስ፣ ትምህርት ቤቶችን ለማሳደግ፣ የዘመናዊ ሕክምና አገልግሎቶችን ለመስጠት በብዙ መልኩ የመንገዶች እድገት ወሳኝ ነው።

መንገድ ለሀገር ስልጣኔ ለዘመናዊ ንግድ ልውውጥ ወሳኝ ነው። የተራራቁ ሕዝቦችን በፈጠነና በተቀላጠፈ ሁኔታ እንዲገናኙ በማድረግ ቀድሞ የነበረውን ርቀት ያሳጥራል። ድሮ በሶስትና በአራት ቀን ጉዞ ይደረስባቸው የነበሩ አካባቢዎች ዛሬ ያ ረጅም ርቀታቸው አጥሮአል። ይህም ሊሆን የቻለው መንግስት ለመንገድ ልማቱ ዘርፍ በሰጠው ልዩ ትኩረት ምክንያት ነው።

የመንገድ ስራን ማስፋፋት እጅግ ከፍተኛ የሆነ ሀገራዊ በጀትና የኢኮኖሚ አቅምን ይጠይቃል። ኢትዮጵያ በራስዋ አቅም የተወሰኑትን፣ ረጅም ርቀት ያላቸውን ደግሞ ከአለም አቀፍ አበዳሪ ተቋማት በተገኘና በረጅም ጊዜ የሚከፈል ብድር በመውሰድ ሰፊ ስራዎችን ሰርታለች።

አለም አቀፍ ደረጃቸውን የጠበቁ መንገዶችን፣ የፍጥነት መንገዶችን፣ ከተሞችን ከከተሞች፣ አውራጃዎችን ከአውራጃዎች፣ ወረዳዎችን ከወረዳዎች ጋር የሚያገናኙ የውስጥ ለውስጥ መንገዶችን፣ ጥርጊያ የጠጠር መንገዶችን ወደ አስፋልት በመለወጥ፣ መንገድ

ባልነበረባቸው ቦታዎች አዳዲስ መንገዶች ተቀይሰው እንዲሰሩ በማድረግ፤ አስቸጋሪ የመሬት ገጽታዎችን ተራሮችን በመናድና የውስጥ ማለፊያም በመስራት፤ በጠጣር አለት የተሞሉ አካባቢዎችን ሰርስሮ በማፍረስ መተላለፊያ መንገድ በመክፈት ረገድ እጅግ ብዙ ሀገራዊ ስራዎች ተሰርተዋል።

በመንገድ ስራ በኩል ሀገራችን ያስመዘገበችው ስርነቀል ለውጥ ዛሬም ቀጥሎአል። ከሀገራችን አልፎ ከጎረቤት ሀገራት ከኬንያ፣ ከጅቡቲ፣ ከደቡብና ሰሜን ሱዳን ጋር የሚያገናኙ የአስፋልት መንገዶችም ደረጃውን በጠበቀ መልኩ እየተሰሩ ይገኛሉ።

በሀገራችን እየለማ ያለው የመንገድ ስራ ብቻ ሳይሆን የባቡር መንገድ ስራም እየተሰራ ይገኛል። ረጅም ርቀትን የሚያቋርጠው ከጅቡቲ ወደብ እስከ አዲስ አበባ የሚደርሰው የባቡር ሀዲድ ግንባታ ተጠናቆ በቅርቡ ወደስራ መግባቱም ታላቅ ሀገራዊ ስኬት ነው። ከውጭ የሚገቡና ወደውጭ የሚላኩ ምርቶችን በተቀላጠፈ ሁኔታ ለመላክም ሆነ ለማስገባት ያለው ድርሻ የላቀ ነው። የመንገድ ስራ መስፋፋት የአንድን ሀገር ኢኮኖሚያዊ እድገት በብዙ መልኩ በፈጣን ሁኔታ ያቀላጥፋል።

በቅርብ አመታት ውስጥ አዳዲስ መንገዶችን የመክፈት፣ የነበሩትን ደረጃቸውን የማሳደግና የማስፋፋት፣ ተለዋጭ መንገዶችን የመክፈትና የማስፋት ሰፊ ስራዎች ተሰርተዋል። ቀድሞ የነበሩት አብዛኛዎቹ መንገዶቻችን በጣሊያን ወረራ ወቅት የተሰሩና ቀጫጭን አስፋልቶች ነበሩ። ዛሬ ይህ ሁኔታ ሙሉ በሙሉ ተለውጦአል። በስራው ላይ የውጭም የሀገር ውስጥ ተቋራጮች በተለያዩ ግዜያት ተሳትፈዋል። በዚህ ሂደት የራሳችን ሰዎች ከውጭ ሰዎች ጋር በስራው በማለፍ ላይ በመሆናቸው ለወደፊቱ ራሳቸውን ችለው የሚሰሩበትን ሰፊ የእውቀት ሽግግር ማግኘት ችለዋል።

በመንገድ ስራው ብቻ ሳይሆን በሌሎችም የተለያዩ ሀገራዊ ፕሮጀክቶችም ውስጥ የታየና የተፈጠረ ሁኔታ ነው። በመንገድ ግንባታ፣ በባቡር ሀዲድ መስመር ግንባታና ተክላ፣ በግድብ ስራዎች፣ በኃይል ማመንጫ ግንባታ፣ በረጅም ርቀት የመስመር ዝርጋታዎች፣ በግብርና ስራዎች፣ በድልድይ ስራዎች ወዘተ ከፍተኛ የልምድና የእውቀት ሽግግር ከውጭ ባለሙያዎች ወደራሳችን ሰዎች መሸጋገር ችለዋል።

በብዙ መስኮ ዜጎች የተሻለ ብቃትና እውቀት አግኝተውበታል። መንግስት ትኩረት ሰጥቶ በተለያዩ ሙያዎችና የትምህርት መስኮች ከሚያስተምራቸውና ከሚያሰለጥናቸው ዜጎቻችን ውጭ በተግባር በስራው ላይ ያሉት እውቀት ስለጨበጡ ለወደፊቱ በባለሙያ እጥረት የምንቸገርበትን ሁኔታ ይቀንሳል።

ከዚህ ከመንገድ ስራ መስፋፋት ጋር በተያያዘ ባለፉት 26 አመታት በተደረገው ከፍተኛ ርብርብ ከ266 ቢሊዮን ብር በላይ በሆነ ወጪ የሀገራችንን የመንገድ አውታር ትርጉም ባለው ሁኔታ ማሳደግ መቻሉን የኢትዮጵያ መንገዶች ባለስልጣን ሰሞኑን መግለጹ ለተጠቀሰው እውነት ማረጋገጫ ነው። ባለስልጣኑ እንደገለጸው፣ ባለፉት 26 ዓመታት 94 ሺህ 985 ኪ.ሜ አዲስ መንገድ መገንባት ተችሎአል። አጠቃላይ የሀገራችን የመንገድ ሽፋን በ1984 ዓመተ ምሕረት ከነበረበት 18ሺህ 81 ኪሎ ሜትር ወደ 113ሺ 66 ኪ.ሜ በማሳደግ ስርነቀል ለውጥ ማምጣት መቻሉን የባለስልጣኑ መሪ ኮሚኒኬተር አቶ ተወዳጅ መልካሙ ገልጸዋል።

አቶ ተወዳጅ እንደገለጹት ለመንገድ ግንባታው ከ266 ነጥብ 2 ቢሊዮን ብር በላይ ወጪ ተደርጎአል። 73 ነጥብ 3 በመቶ የሚሆነው በኢትዮጵያ መንግሥት፣ 6 ነጥብ በመቶ በመንገድ ፈንድ ጽሕፈት ቤት፣ 1 ነጥብ 6 በመቶ በማሕበረሰቡ ሲሸፈን ቀሪው 19 በመቶ በውጪ አበዳሪዎችና የልማት አጋሮች የተሸፈነ ነው። ባለፉት 26 አመታት የመንገድ አውታር በአማካይ በዓመት ከ8 ነጥብ 2 በመቶ በላይ እያደገ መምጣቱንም ኮሚኒኬተሩ ገልጸዋል።

በፌዴራል መንግሥት የተገነቡት አዳዲስ ጠጠር መንገዶች በዋናነት በቀላሉ ሊለማ የሚችል ሰፊ ለም መሬት ከሚገኝባቸው አካባቢዎች ጋር የሚያገናኙ እና አካባቢዎቹን ለልማት የሚከፍቱ ሲሆን ሌሎቹ ደግሞ ዙሪያ ጥምጥም የሆነ ረዥም ጉዞን የሚያስቀሩ እና ከተሞችን በአቋራጭ የሚያገናኙ መንገዶች ናቸው። የገጠር መንገዶችን በተመለከተም በ1984 ዓመተ ምሕረት ከነበረበት 5ሺህ 573 ኪ.ሜ በ2007 ዓ.ም ወደ 31ሺህ 620 ኪ.ሜ አድጎአል።

የወረዳ ማዕከላት ከዞን ማዕከላትና አጎራባች ወረዳዎችን እርስ በርስ በገጠር መንገድ ማገናኘት ተችሎአል። ለተመዘገበው ፈጣን የመንገድ አውታር እድገት የክልል ገጠር

መንገድ ኤጀንሲዎች ከፍተኛ አስተዋጽኦ ማድረጋቸው ታውቆአል። በተጨማሪም ከ2003 አ/ም ጀምሮ በእድገት እና ትራንስፎርሜሽን እቅድ ታቅፎ በመካሄድ ላይ በሚገኘው በሁሉን አቀፍ የገጠር መንገድ ተደራሽነት ኘሮግራም ከ62ሺህ ኪሎ ሜትር በላይ ክረምት ከበጋ የሚያስኬዱ እና ቀበሌዎችን በአቅራቢያቸው ከሚገኝ መንገድ ጋር የሚያገናኙ መንገዶች በወረዳ የመንገድ ዴስኮች ተገንብተዋል። ክረምት ከበጋ የሚያስኬዱ የወረዳ መንገዶች ግንባታ መጀመሩም ለተመዘገበው ፈጣን የመንገድ አውታር እድገት የላቀ አስተዋጽኦ በማድረግ ላይ ነው።

የገጠሩ ሕዝብ በአቅራቢያው ከሚገኝ ክረምት ከበጋ የሚያስኬድ መንገድ ላይ ለመድረስ የሚያደርገው የእግር ጉዞ በ1984 ዓመተ ምሕረት ከነበረው 30 ነጥብ 4 ኪሎ ሜትር ወይም 10 ነጥብ 2 ሰዓት በ2007 ዓመተ ምህረት ወደ 5 ኪሎሜትር ወይም 1 ነጥብ 6 ሰዓት ዝቅ ያለበት ሁኔታ ተፈጥሮአል። የአስፋልት መንገድ በ1984 ዓ.ም ከነበረበት 3 ሺህ 542 ኪሎ ሜትር በ2008 ዓ.ም ወደ 14ሺህ 632 ኪሎ ሜትር ማሳደግ ተችሎአል። ዛሬም የመንገድ ግንባታ ስራው በስፋት እየቀጠለ ያለ ሲሆን በቅርብ ጊዜ ውስጥ ሁሉም ነገር የተሳለጠ እንደሚሆን ተስፋ አለ።።